

LEGE Nr. 409 din 9 noiembrie 2006
pentru ratificarea Acordului dintre România și Republica Bulgaria privind securitatea socială, semnat la Sofia la 21 octombrie 2005

EMITENT: PARLAMENTUL ROMÂNIEI

PUBLICATĂ ÎN: MONITORUL OFICIAL NR. 941 din 21 noiembrie 2006

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

ARTICOL UNIC

Se ratifică Acordul dintre România și Republica Bulgaria privind securitatea socială, semnat la Sofia la 21 octombrie 2005.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor [art. 75](#) și ale [art. 76](#) alin. (2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
BOGDAN OLTEANU

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,
TEODOR VIOREL MELEȘCANU

ACORD

între România și Republica Bulgaria privind securitatea socială

România și Republica Bulgaria, denumite în continuare părți contractante, dorind să reglementeze și să dezvolte relațiile dintre cele două state în domeniul securității sociale, au convenit după cum urmează:

PARTEA I

Dispoziții generale

ART. 1

Definiții

(1) În scopul aplicării prezentului acord:

1. termenul teritoriu desemnează:

- pentru România: întregul teritoriu de stat al României, inclusiv marea sa teritorială și spațiul aerian de deasupra teritoriului și mării teritoriale, asupra cărora România își exercită suveranitatea, precum și zona contiguă, platoul continental și zona economică exclusivă, asupra cărora România își exercită, în conformitate cu legislația sa și potrivit normelor și principiilor dreptului internațional, drepturi suverane și jurisdicție;

- pentru Republica Bulgaria: teritoriul sub suveranitatea Republicii Bulgaria, inclusiv marea teritorială, precum și platoul continental și zona economică exclusivă, asupra cărora Republica Bulgaria își exercită, în conformitate cu dreptul internațional, drepturi suverane și jurisdicție;

2. expresia cetățean al unei părți contractante desemnează o persoană care are cetățenia acelei părți contractante;

3. termenul legislație desemnează legile și celelalte acte normative în vigoare pe teritoriul fiecărei părți contractante și care privesc domeniile prevăzute la [art. 2](#);

4. expresia autoritate competentă desemnează:

- pentru România, ministerele responsabile pentru domeniile prevăzute la [art. 2](#);

- pentru Republica Bulgaria, miniștrii responsabili pentru domeniile prevăzute la [art. 2](#);

5. termenul instituție desemnează organismul sau autoritatea responsabilă pentru aplicarea legislației prevăzute la [art. 2](#), pe teritoriul fiecărei părți contractante;

6. termenul instituție competentă desemnează instituția pe cheltuiala căreia sunt furnizate prestațiile;

7. expresia organism de legătură desemnează organismele desemnate de autoritățile competente pentru realizarea legăturilor directe pentru aplicarea prezentului acord;

8. termenul prestație desemnează prestații în bani și prestații în natură, prevăzute de legislația menționată la [art. 2](#);

9. termenul domiciliu desemnează locul de ședere obișnuită;

10. termenul reședință desemnează locul de ședere temporară;

11. expresia perioadă de asigurare desemnează perioadele de contribuție și perioadele asimilate, realizate în conformitate cu legislația fiecărei părți contractante;

12. expresia persoană asigurată desemnează persoana care este sau a fost supusă legislației prevăzute la [art. 2](#);

13. expresia membri de familie desemnează persoanele definite ca atare de legislația pe care o aplică instituția competentă.

(2) Ceilalți termeni și celelalte expresii utilizate în prezentul acord au semnificația prevăzută de legislația pe care o aplică fiecare dintre părțile contractante.

ART. 2

Câmpul material de aplicare

(1) Prezentul acord se aplică:

- pentru România, legislației care reglementează:

1. indemnizația pentru incapacitate temporară de muncă determinată de boli obișnuite sau de accidente în afara muncii, de boli profesionale și de accidente de muncă;

2. indemnizația de maternitate;

3. indemnizația pentru creșterea copilului sau îngrijirea copilului bolnav;

4. pensia pentru limită de vârstă;

5. pensia anticipată;

6. pensia de invaliditate;

7. pensia de urmaș;

8. ajutorul de deces;

9. indemnizația de șomaj;

10. alocația pentru copii;

11. prestațiile în natură în caz de boală și maternitate;

12. prestațiile în natură în caz de accidente de muncă și de boli profesionale;

- pentru Republica Bulgaria, legislației care reglementează:

1. prestațiile în bani pentru incapacitate temporară de muncă și maternitate;

2. pensiile pentru limită de vârstă și invaliditate ca urmare a unor boli obișnuite;

3. pensiile de invaliditate pentru accidente de muncă sau boli profesionale;

4. pensiile de urmaș;

5. prestațiile în bani pentru șomaj;

6. ajutoarele familiale pentru copii;

7. ajutoarele în caz de deces;

8. prestațiile în natură.

(2) Prezentul acord se va aplica, de asemenea, legislației care codifică, modifică, înlocuiește sau completează legislația referitoare la prestațiile prevăzute la alin. (1).

(3) Prezentul acord nu se aplică legislației care instituie o nouă schemă de securitate socială, în afara cazului în care autoritățile competente convin altfel.

ART. 3

Câmpul personal de aplicare

Prezentul acord se va aplica tuturor persoanelor care au fost ori sunt supuse legislației uneia sau ambelor părți contractante, precum și urmașilor și membrilor de familie, în măsura în care drepturile acestora decurg de la aceste persoane.

ART. 4

Egalitatea de tratament

La aplicarea legislației unei părți contractante, cetățenii celeilalte părți contractante, precum și urmașii și membrii de familie ai acestora beneficiază de egalitate de tratament cu cetățenii primei părți contractante.

ART. 5

Exportul prestațiilor

(1) Prestațiile în bani acordate conform legislației unei părți contractante nu pot fi reduse, modificate, suspendate sau retrase pe motiv că beneficiarul are domiciliul pe teritoriul celeilalte părți contractante.

(2) Dispozițiile alin. (1) nu se aplică pentru:

1. prestațiile de șomaj;

2. pensiile care nu au legătură cu activitatea de muncă conform legislației bulgare.

ART. 6

Evitarea cumulului de prestații

(1) Pe baza aceleiași perioade de asigurare nu pot fi acordate sau menținute unei persoane două sau mai multe prestații pentru același risc.

(2) Dispozițiile alin. (1) nu se aplică prestațiilor de invaliditate, de bătrânețe, de deces (pensii) sau de boală profesională, care se plătesc de către instituțiile competente ale celor două părți contractante, în conformitate cu dispozițiile [art. 23](#) și [art. 28](#) pct. 2.

PARTEA a II-a Legislația aplicabilă

ART. 7

Reguli generale

Dacă prezentul acord nu prevede altfel:

1. persoana care desfășoară o activitate remunerată pe teritoriul unei părți contractante este supusă numai legislației acestei părți contractante, chiar dacă are domiciliul pe teritoriul celeilalte părți contractante sau dacă angajatorul are domiciliul ori sediul pe teritoriul celeilalte părți contractante;
2. lucrătorii independenți care își desfășoară activitatea pe teritoriul unei părți contractante sunt supuși legislației acestei părți contractante, chiar dacă au domiciliul pe teritoriul celeilalte părți contractante;
3. funcționarii publici și personalul asimilat acestora sunt supuși legislației părții contractante în a cărei administrație sunt angajați.

ART. 8

Lucrătorii detașați

(1) Persoana care desfășoară o activitate remunerată pe teritoriul unei părți contractante, care este detașată de către angajatorul său pe teritoriul celeilalte părți contractante pentru a exercita o anumită activitate, va fi supusă în continuare legislației primei părți contractante pe durata exercitării acestei activități profesionale, cu condiția ca durata previzibilă a acestei activități să nu depășească 24 de luni.

(2) Lucrătorul independent care își desfășoară activitatea profesională în mod obișnuit pe teritoriul unei părți contractante și care efectuează o activitate pe teritoriul celeilalte părți contractante rămâne supus legislației primei părți contractante, cu condiția ca durata previzibilă a acestei activități să nu depășească 24 de luni.

ART. 9

Personalul întreprinderilor de transport internațional

Persoana angajată într-o întreprindere de transport internațional care are sediul pe teritoriul unei părți contractante și care efectuează, pe cont propriu sau în contul unor terți, transporturi internaționale de pasageri ori de mărfuri, pe căile ferate, rutiere, aeriene sau pe apele interioare este supusă legislației acestei părți contractante, cu următoarele excepții:

1. persoana angajată de o filială sau reprezentanță permanentă a întreprinderii menționate este supusă legislației părții contractante pe teritoriul căreia se găsește această filială ori reprezentanță permanentă;
2. persoana care desfășoară o activitate remunerată, în principal pe teritoriul părții contractante unde își are domiciliul, este supusă legislației acestei părți contractante, chiar dacă întreprinderea care o angajează nu are pe acest teritoriu nici sediul și nici o filială sau reprezentanță permanentă.

ART. 10

Echipajul navelor

Persoana angajată la bordul unei nave sub pavilionul unei părți contractante este supusă legislației acestei părți contractante.

ART. 11

Misiunile diplomatice și posturile consulare

Pentru membrii misiunilor diplomatice și ai posturilor consulare, precum și pentru persoanele angajate în serviciul particular al membrilor unor asemenea misiuni sau posturi se aplică dispozițiile relevante ale [Convenției](#) de la Viena din 18 aprilie 1961 privind relațiile diplomatice și ale [Convenției](#) de la Viena din 24 aprilie 1963 privind relațiile consulare.

ART. 12

Excepții de la dispozițiile [art. 7](#) - 11

Autoritățile competente ale celor două părți contractante pot conveni excepții de la dispozițiile [art. 7](#) - 11, în interesul unei persoane sau al unei categorii de persoane, cu condiția ca persoana sau persoanele respective să fie supuse legislației unei părți contractante.

PARTEA a III-a

Dispoziții speciale referitoare la diferitele categorii de prestații

SECȚIUNEA 1

Prestații de boală și de maternitate

ART. 13

Totalizarea perioadelor de asigurare

Dacă legislația unei părți contractante condiționează dreptul la prestații de realizarea unor perioade de asigurare, instituția competentă a acestei părți contractante ia în considerare, dacă este necesar, perioadele de asigurare realizate conform legislației celeilalte părți contractante, ca și cum ar fi perioade realizate conform legislației primei părți contractante, în măsura în care nu se suprapun.

ART. 14

Prestații în natură în cazul reședinței pe teritoriul celeilalte părți contractante

(1) Persoanele care îndeplinesc condițiile cerute de legislația unei părți contractante, pentru a avea dreptul la prestații în natură, primesc de la instituția locului de reședință prestații în natură, în conformitate cu legislația pe care aceasta o aplică și pe cheltuiala instituției competente, în următoarele cazuri:

1. asistența medicală acordată în scopul reabilitării stării de sănătate a persoanei în situații neprevăzute care amenință viața și menținerea funcțiilor vitale ale organismului;
2. asistența medicală de urgență pentru persoanele a căror viață nu este amenințată, dar care au nevoie de servicii medicale imediat necesare în scopul de a se preveni agravarea stării de sănătate a acestora.

(2) Furnizarea de proteze și de alte prestații importante în natură, a căror valoare depășește o anumită sumă care va fi prevăzută în Aranjamentul administrativ pentru aplicarea prezentului acord, este supusă acordului prealabil al instituției competente, cu excepția situației în care acordarea prestației nu poate fi amânată fără a pune în pericol viața persoanei în cauză.

ART. 15

Prestații în natură în cazul domiciliului pe teritoriul celeilalte părți contractante

(1) Persoanele care au domiciliul pe teritoriul unei părți contractante și care îndeplinesc condițiile pentru a avea dreptul la prestații în natură în baza legislației celeilalte părți contractante primesc, pe teritoriul părții contractante unde au domiciliul, prestații în natură acordate de către instituția locului de domiciliu, în conformitate cu prevederile legislației pe care o aplică, pe cheltuiala instituției competente.

(2) Furnizarea de proteze și de alte prestații importante în natură, a căror valoare depășește o anumită sumă care va fi prevăzută în aranjamentul administrativ pentru aplicarea prezentului acord, este supusă acordului prealabil al instituției competente, cu excepția situației în care acordarea prestației nu poate fi amânată fără a pune în pericol viața persoanei în cauză.

ART. 16

Prestații în natură pentru titularii unei pensii

(1) Titularul unei pensii acordate în baza legislațiilor celor două părți contractante va primi prestații în natură în conformitate cu legislația părții contractante pe teritoriul căreia își are domiciliul, ca și cum ar fi titular al unei pensii numai în conformitate cu legislația acestei părți contractante.

(2) Titularul unei pensii acordate în baza legislației unei părți contractante, care are domiciliul pe teritoriul celeilalte părți contractante, va avea dreptul la prestații în natură în măsura în care ar fi avut acest drept dacă ar fi avut domiciliul pe teritoriul primei părți contractante. Prestațiile în natură sunt acordate de instituția locului de domiciliu, în conformitate cu prevederile legislației pe care o aplică, ca și cum persoana respectivă ar fi avut dreptul la prestațiile menționate conform acestei legislații, costul prestațiilor revenind instituției competente a primei părți contractante.

ART. 17

Transportul pentru prestații în natură

(1) Dacă, după acordarea asistenței medicale în conformitate cu [art. 14](#) alin. (1) pct. 1, persoana asigurată trebuie transportată pe teritoriul celeilalte părți contractante, transportul sanitar auto până la graniță se efectuează de instituția părții contractante care a acordat prestațiile în natură, pe cheltuiala instituției competente.

(2) În cazuri excepționale, când transportul bolnavului trebuie efectuat, la recomandarea medicului, numai cu un mijloc de transport aerian, acesta se efectuează de instituția părții contractante pe teritoriul căreia persoana a primit prestațiile în natură, pe cheltuiala instituției competente.

ART. 18

Prestații în natură pentru membrii de familie ai persoanei asigurate

În cazurile prevăzute la [art. 14](#), [15](#), [16](#) și [17](#), membrii de familie ai persoanei asigurate sunt supuși legislației pe care o aplică instituția competentă pe cheltuiala căreia această persoană beneficiază de prestații în natură.

Aceste prestații se furnizează de instituția locului de reședință sau domiciliu, în conformitate cu legislația pe care aceasta o aplică.

ART. 19

Prestațiile în bani

Prestațiile în bani sunt plătite de instituția competentă, în conformitate cu prevederile legislației pe care aceasta o aplică.

ART. 20

Instituții

Instituțiile care vor acorda prestațiile prevăzute la [art. 14](#), [15](#), [16](#), [17](#) și [18](#) vor fi desemnate prin Aranjamentul administrativ pentru aplicarea prezentului acord.

ART. 21

Rambursarea cheltuielilor

(1) Instituția competentă va rambursa cheltuielile efective ale prestațiilor în natură acordate, pentru fiecare caz în parte, în conformitate cu dispozițiile [art. 14](#), [15](#), [16](#), [17](#) și [18](#), instituției care furnizează prestațiile în natură, cu excepția cheltuielilor administrative pentru aplicarea prezentului acord.

(2) Cheltuielile efective ale prestațiilor vor fi calculate de instituția care furnizează prestațiile în natură, la nivelul prețurilor utilizate pentru propriile persoane asigurate.

(3) Organismele de legătură ale celor două părți contractante pot conveni și alte modalități de rambursare a cheltuielilor, inclusiv compensarea acestora între instituții, renunțarea la acestea sau plăți în sume forfetare în locul plăților individuale.

SECȚIUNEA a 2-a

Prestații de invaliditate, de bătrânețe și deces (pensii)

ART. 22

Totalizarea perioadelor de asigurare

(1) Dacă legislația unei părți contractante condiționează dreptul la prestații de realizarea unei perioade de asigurare, instituția care aplică această legislație ia în considerare, dacă este necesar, perioadele de asigurare realizate conform legislației celeilalte părți contractante, ca și cum ar fi perioade realizate în conformitate cu legislația primei părți contractante, în măsura în care ele nu se suprapun.

(2) Dacă legislația unei părți contractante condiționează acordarea anumitor prestații de realizarea unei anumite perioade într-o profesie supusă unui regim special sau într-o profesie ori muncă determinată, perioadele realizate în conformitate cu legislația celeilalte părți contractante nu sunt luate în considerare pentru stabilirea dreptului la aceste prestații decât dacă au fost realizate în baza unui regim corespondent ori, în lipsa acestuia, în aceeași profesie sau, după caz, în aceeași muncă.

(3) Dacă legislația unei părți contractante prevede că perioada în care persoana în cauză primește o pensie poate fi luată în considerare pentru stabilirea dreptului la prestații, instituția competentă a acestei părți contractante ține cont, în acest scop, de perioada în care a primit o pensie conform legislației celeilalte părți contractante.

ART. 23

Acordarea prestațiilor

(1) Dacă o persoană a fost supusă legislațiilor celor două părți contractante, instituția fiecărei părți contractante stabilește, conform legislației pe care o aplică, dacă această persoană are dreptul la prestații, ținând cont, dacă este cazul, de dispozițiile [art. 22](#).

(2) Dacă persoana îndeplinește condițiile prevăzute la alin. (1), conform legislației unei părți contractante, fără aplicarea dispozițiilor [art. 22](#), instituția competentă a acestei părți contractante calculează prestațiile numai în funcție de perioadele de asigurare realizate conform legislației pe care o aplică.

(3) Dacă persoana îndeplinește condițiile prevăzute la alin. (1) conform legislației unei părți contractante numai potrivit dispozițiilor [art. 22](#), instituția competentă a acestei părți contractante calculează prestația conform legislației pe care o aplică. Instituția competentă stabilește quantumul efectiv al prestației proporțional cu perioada de asigurare realizată conform legislației pe care o aplică.

(4) Dacă în conformitate cu legislația unei părți contractante prestațiile sunt calculate pe baza venitului asupra căruia s-a plătit sau se datorează contribuția, instituția competentă a acestei părți contractante va lua în considerare în exclusivitate venitul asupra căruia s-a plătit ori se datorează contribuția conform legislației pe care o aplică.

(5) Dacă quantumul prestației se stabilește în funcție de numărul membrilor de familie sau al urmașilor, instituția competentă ia în considerare și persoanele care au domiciliul sau reședința pe teritoriul celeilalte părți contractante.

ART. 24

Perioada de asigurare mai mică de un an

(1) Fără a lua în considerare dispozițiile [art. 23](#), dacă perioada totală de asigurare realizată conform legislației unei părți contractante este mai mică de un an și dacă, ținând cont numai de această perioadă, niciun drept nu este obținut în baza acestei legislații, instituția acestei părți contractante nu este obligată să acorde prestații pentru perioada menționată.

(2) Perioadele de asigurare menționate la alin. (1) sunt luate în considerare de instituția celeilalte părți contractante, în conformitate cu dispozițiile [art. 23](#), ca și cum aceste perioade ar fi fost realizate conform legislației pe care o aplică.

SECȚIUNEA a 3-a

Ajutor de deces

ART. 25

Acordarea ajutorului de deces

(1) Ajutorul de deces se acordă conform legislației fiecărei părți contractante.

(2) În cazul în care dreptul la prestație există conform legislațiilor celor două părți contractante:

1. prestația este datorată numai conform legislației părții contractante pe teritoriul căreia a survenit decesul; sau

2. dacă decesul nu a survenit pe teritoriul niciunei părți contractante, prestația este datorată numai conform legislației părții contractante în baza căreia persoana a fost asigurată pentru prestații în natură înaintea decesului.

SECȚIUNEA a 4-a

Prestații în caz de accidente de muncă și de boli profesionale

ART. 26

Expunerea la același risc în cele două părți contractante

(1) Prestațiile se vor acorda numai în condițiile legislației ultimei părți contractante pe teritoriul căreia persoana în cauză a desfășurat activitatea susceptibilă a fi cauza riscului, chiar dacă sunt îndeplinite condițiile legislațiilor ambelor părți contractante, cu respectarea, după caz, a dispozițiilor alin. (2) - (4).

(2) În cazul în care legislația unei părți contractante condiționează dreptul la prestații de o primă diagnosticare a bolii respective pe teritoriul acestei părți contractante, această condiție se consideră îndeplinită și dacă diagnosticarea s-a realizat pe teritoriul celeilalte părți contractante.

(3) În cazul în care legislația unei părți contractante condiționează dreptul la prestații de diagnosticarea bolii într-un anumit termen de la sfârșitul activității profesionale susceptibile a fi cauza riscului, instituția competentă ia în considerare, dacă este cazul, orice altă activitate care implică riscuri similare, desfășurată în baza legislației celeilalte părți contractante.

(4) În situația în care legislația unei părți contractante condiționează dreptul la prestații de exercitarea pe o perioadă de timp determinată a unei activități susceptibile a fi cauza unei boli, pentru calculul prestațiilor sunt luate în considerare și perioadele în cursul cărora s-a desfășurat o astfel de activitate pe teritoriul celeilalte părți contractante.

ART. 27

Domiciliul sau reședința pe teritoriul celeilalte părți contractante

(1) Prestațiile în bani sunt plătite de instituția competentă, conform prevederilor legislației pe care o aplică.

(2) Prestațiile în natură în caz de accident de muncă sau boală profesională sunt acordate de către instituția locului de domiciliu sau reședință, conform legislației pe care o aplică, pe cheltuiala instituției competente.

(3) Furnizarea de proteze și de alte prestații importante în natură, a căror valoare depășește o anumită sumă care va fi prevăzută în Aranjamentul administrativ pentru aplicarea prezentului acord, este supusă acordului prealabil al instituției competente, cu excepția situației în care acordarea prestației nu poate fi amânată fără a pune în pericol viața persoanei în cauză.

(4) Pentru rambursarea cheltuielilor efective ale prestațiilor în natură acordate se aplică dispozițiile [art. 21](#).

ART. 28

Acordarea unei prestații în caz de agravare a unei boli profesionale

În cazul în care o persoană, ca urmare a unei boli profesionale, a beneficiat sau beneficiază de o prestație din partea instituției unei părți contractante și solicită, în caz de agravare, drepturile la prestații de la instituția celeilalte părți contractante, se aplică următoarele prevederi:

1. în cazul în care persoana nu a exercitat în baza legislației celeilalte părți contractante o activitate în măsură să provoace sau să agraveze boala în cauză, instituția competentă a primei părți contractante este obligată să suporte prestația, ținând cont de agravare, conform legislației pe care o aplică;

2. în cazul în care persoana a exercitat o astfel de activitate în baza legislației celeilalte părți contractante, instituția competentă a primei părți contractante este obligată să suporte prestația, fără a ține cont de agravare, conform prevederilor legislației pe care o aplică; instituția competentă a celei de-a doua părți contractante acordă persoanei în cauză un supliment al cărui quantum este egal cu diferența dintre quantumul prestației datorate după agravare și quantumul prestației care ar fi fost datorată înainte de agravare, în conformitate cu prevederile legislației pe care o aplică.

SECȚIUNEA a 5-a Prestații de șomaj

ART. 29

Totalizarea perioadelor de asigurare

În cazul în care legislația unei părți contractante condiționează dreptul la prestații și durata de acordare a acestora de realizarea unor perioade de asigurare, instituția competentă a acestei părți contractante va lua în considerare, dacă este necesar, perioadele de asigurare realizate conform legislației celeilalte părți contractante, în măsura în care aceste perioade nu se suprapun.

ART. 30

Acordarea prestațiilor

(1) La calcularea quantumului prestațiilor de șomaj, instituția competentă bulgară va lua în considerare numai venitul de asigurare asupra căruia au fost plătite sau datorate contribuțiile pentru perioada recunoscută ca perioadă de asigurare conform legislației bulgare.

(2) În cazul în care legislația pe care o aplică instituția competentă din România prevede luarea în considerare a veniturilor realizate, la stabilirea quantumului prestațiilor se iau în considerare numai veniturile realizate în baza activității desfășurate pe teritoriul României, iar în cazul în care nu există asemenea venituri sau nu au fost realizate venituri la nivelul salariului minim, prestația va fi stabilită pe baza salariului minim prevăzut de legislația română.

SECȚIUNEA a 6-a Alocații pentru copii

ART. 31

Acordarea alocațiilor pentru copii

Alocațiile pentru copii vor fi acordate conform legislației fiecărei părți contractante și cu aplicarea principiului egalității de tratament.

PARTEA a IV-a Dispoziții diverse

ART. 32

Măsuri administrative și de cooperare

(1) Autoritățile competente ale celor două părți contractante vor stabili măsurile administrative necesare pentru aplicarea prezentului acord.

(2) Autoritățile competente:

1. vor conveni Aranjamentul administrativ pentru aplicarea prezentului acord;
2. vor desemna organismele de legătură în scopul realizării legăturilor directe dintre instituțiile părților contractante;
3. se vor informa reciproc despre modificările aduse legislațiilor părților contractante, în măsura în care aceste modificări afectează aplicarea prezentului acord.

(3) În aplicarea prezentului acord, autoritățile competente și instituțiile părților contractante își vor acorda asistență reciprocă și vor acționa ca și cum ar aplica propria legislație. Această asistență administrativă este gratuită.

(4) Dacă o persoană care are domiciliul sau reședința pe teritoriul unei părți contractante a introdus o cerere sau beneficiază de prestații conform legislației celeilalte părți contractante și dacă este necesară o expertiză medicală, instituția locului de domiciliu sau de reședință a primei părți contractante va efectua această expertiză la cererea și pe cheltuiala instituției competente a celei de-a doua părți contractante. În cazul în care expertiza medicală este necesară în aplicarea legislațiilor ambelor părți contractante, aceasta va fi efectuată de instituția locului de domiciliu sau reședință, pe cheltuiala proprie.

(5) Protecția datelor care au caracter personal, comunicate în aplicarea prezentului acord, va fi asigurată conform reglementărilor fiecărei părți contractante.

ART. 33

Utilizarea limbilor oficiale

(1) În scopul aplicării prezentului acord, autoritățile și instituțiile celor două părți contractante pot comunica direct între ele în limbile lor oficiale sau în limba engleză.

(2) Cererile sau documentele nu pot fi refuzate pe motiv că sunt redactate în limba oficială a celeilalte părți contractante.

ART. 34

Scutirea de taxe și de autentificare

(1) Pentru aplicarea prezentului acord, orice scutire sau reducere de taxe, taxe de timbru, taxe notariale ori de înregistrare, prevăzute de legislația unei părți contractante pentru certificatele sau documentele necesare conform legislației acestei părți contractante, va fi aplicată și la certificatele și documentele necesare conform legislației celeilalte părți contractante.

(2) Toate actele, documentele sau certificatele de orice fel, necesare pentru aplicarea prezentului acord, vor fi exceptate de la viza de autentificare de către autoritățile diplomatice sau consulare.

ART. 35

Introducerea unei cereri

Cererile către instituția unei părți contractante se introduc cu respectarea termenelor prevăzute de legislația acelei părți contractante. Această condiție se consideră îndeplinită și dacă cererile sunt introduse, în aceleași termene, la o instituție corespondentă a celeilalte părți contractante.

ART. 36

Responsabilitatea unei terțe părți

În cazul în care o persoană beneficiază de prestații conform legislației unei părți contractante pentru un prejudiciu cauzat sau survenit pe teritoriul celeilalte părți contractante, drepturile instituției care furnizează prestațiile față de o terță parte se reglementează astfel:

1. în cazul în care instituția care furnizează prestațiile se subrogă în drepturile pe care beneficiarul le deține față de o terță parte, cealaltă parte contractantă recunoaște o astfel de subrogare;

2. în cazul în care instituția care furnizează prestațiile are un drept direct față de o terță parte, cealaltă parte contractantă recunoaște acest drept.

ART. 37

Recuperarea plăților excedentare

În cazul în care instituția unei părți contractante a plătit unui beneficiar de prestații o sumă care depășește suma la care avea dreptul, această instituție poate, în condițiile prevăzute de legislația pe care o aplică, să ceară instituției celeilalte părți contractante, debitoare de prestații în favoarea acestui beneficiar, să rețină suma plătită în plus din sumele pe care le plătește beneficiarului respectiv. Această din urmă instituție efectuează reținerea în condițiile și limitele prevăzute de legislația pe care o aplică, ca și cum ar fi sume plătite în plus de către ea însăși, și transferă quantumul astfel reținut instituției creditoare.

ART. 38

Procedura de executare

(1) Hotărârile cu titlu executoriu ale unei instanțe judecătorești a unei părți contractante, precum și documentele executorii emise de o autoritate sau o instituție a unei părți contractante cu privire la contribuțiile de securitate socială și la alte creanțe sunt recunoscute pe teritoriul celeilalte părți contractante.

(2) Recunoașterea nu poate fi refuzată decât pe motiv de incompatibilitate cu ordinea publică a părții contractante pe teritoriul căreia este cerută recunoașterea hotărârii sau documentului.

(3) Hotărârile și documentele executorii recunoscute conform alin. (1) sunt executate pe teritoriul celeilalte părți contractante. Procedura de executare este conformă cu reglementările părții contractante pe teritoriul căreia se execută hotărârea.

(4) Debitele privind contribuțiile datorate instituției unei părți contractante au, în cadrul oricărei proceduri de faliment sau executare silită pe teritoriul celeilalte părți contractante, aceeași prioritate ca și creanțele echivalente de pe teritoriul acestei părți contractante.

ART. 39

Plata prestațiilor

(1) Pentru persoana care are domiciliul pe teritoriul celeilalte părți contractante, instituția competentă a părții contractante care acordă prestațiile în bani conform prezentului acord se eliberează de obligația sa efectuând plata prestațiilor în moneda sa națională.

(2) Cheltuielile efectuate de instituția unei părți contractante pentru prestațiile în natură acordate se exprimă în moneda părții contractante pe teritoriul căreia a fost acordată prestația. Moneda și modalitatea de plată pentru rambursarea cheltuielilor către instituția celeilalte părți contractante vor fi convenite prin Aranjamentul administrativ pentru aplicarea prezentului acord.

ART. 40

Soluționarea diferendelor

(1) Eventualele diferende care pot să apară în ceea ce privește interpretarea sau aplicarea prezentului acord vor fi soluționate prin consultări între autoritățile competente ale celor două părți contractante.

(2) În cazul în care diferendele nu pot fi soluționate conform alin. (1), acestea vor fi soluționate pe cale diplomatică de către părțile contractante.

PARTEA a V-a

Dispoziții tranzitorii și finale

ART. 41

Dispoziții tranzitorii

(1) Prezentul acord nu deschide niciun drept la prestații pentru o perioadă anterioară intrării sale în vigoare.

(2) Toate perioadele de asigurare realizate în baza legislației unei părți contractante înainte de intrarea în vigoare a prezentului acord sunt luate în considerare pentru stabilirea drepturilor deschise conform dispozițiilor prezentului acord.

(3) Sub rezerva alin. (1), un drept ia naștere în baza prezentului acord chiar dacă se raportează la un risc produs anterior intrării sale în vigoare.

(4) Orice prestație care a fost stabilită înainte de data intrării în vigoare a prezentului acord nu va fi recalculată.

ART. 42

Intrarea în vigoare

(1) Prezentul acord va fi supus ratificării în fiecare parte contractantă și va intra în vigoare în prima zi a lunii care urmează expirării unei perioade de 3 luni de la data ultimei notificări prin care părțile contractante se informează reciproc despre îndeplinirea procedurilor legale interne necesare intrării sale în vigoare.

(2) La intrarea în vigoare a prezentului acord, Convenția dintre Guvernul Republicii Populare Române și Guvernul Republicii Populare Bulgare privind colaborarea în domeniul problemelor sociale, semnată la București la 14 martie 1960, își încetează valabilitatea.

ART. 43

Valabilitatea acordului

(1) Prezentul acord se încheie pe o perioadă nedeterminată.

(2) Fiecare parte contractantă poate să îl denunțe printr-o notificare scrisă, adresată celeilalte părți contractante cu cel puțin 6 luni înainte de sfârșitul anului calendaristic respectiv. Acordul își încetează valabilitatea începând cu prima zi a anului calendaristic următor.

ART. 44

Efectele acordului asupra drepturilor dobândite sau în curs de dobândire

(1) Dacă una dintre părțile contractante denunță prezentul acord, drepturile dobândite potrivit dispozițiilor sale sunt menținute.

(2) Drepturile în curs de dobândire, pentru perioade realizate anterior datei de încetare a valabilității prezentului acord, sunt menținute, iar cererile depuse înainte de încetarea valabilității prezentului acord vor fi soluționate conform dispozițiilor acestuia.

Semnat la Sofia la 21 octombrie 2005, în două exemplare originale, fiecare în limbile română, bulgară și engleză, toate textele fiind egal autentice. În cazul oricăror diferențe de interpretare, va prevala textul în limba engleză.

Pentru România,
Gheorghe Barbu

Pentru Republica Bulgaria,
Emilia Maslarova
